

Odinioara, de nelegiuitul imparat Valens (364-378), in cetatea Niceea, s-au apropiat capetenile ereziei ariene cerand ca, din soborniceasca biserica cea din cetatea aceea, sa goneasca poporul dreptcredincios, iar Sfantul locas sa-l dea adunarii lor celei arienesti. Si a facut asa imparatul cel rau, el insusi fiind eretic: a luat, adica, biserica de la cei dreptcredinciosi, cu sila, si a dat-o arienilor, apoi s-a dus la Constantinopol. Drept aceea, in mare mahnire fiind toata multimea dreptcredinciosilor, a sosit acolo marele Vasilie, aparatorul cel de obste al Bisericii, la care toata multimea celor dreptcredinciosi venind, cu strigare si cu tanguire, i-a spus strambatatea ce li s-a facut lor de imparat. Iar Sfantul, mangaindu-i pe ei cu cuvintele sale, indata s-a dus la imparat, la Constantinopol si, stand inaintea lui, i-a zis: "Cinstea imparatului sta in judecata sa. Iar intelepciunea zice: Dreptatea imparatului la judecata se vede. Deci pentru ce, imparate, ai facut judecata nedreapta, izgonind pe dreptcredinciosi din Sfanta Biserica si dand-o raucredinciosilor? Zis-a lui imparatul: "Tot la invinuiuri te intorci, Vasilie? Nu ti se cuvine tie sa fii asa." Raspuns-a Vasilie: "Se cuvine mie, pentru dreptate a muri." Si infruntandu-se ei si impotrivindu-se sta acolo de fata mai marele bucatarilor imparatesti, numit Demostene acela, vrand sa ajute arienilor, a spus ceva cu glas incet ocarand pe Sfantul. Iar Sfantul a zis: "Vedem aici si pe necarturarul Demostene." Iar stolnicul, rusinandu-se, iarasi a grait ceva impotriva. Sfantul i-a zis: "Lucrul tau este sa ai grija de mancari, nu sa fierbi dogmele Biserici." Si a tacut Demostene rusinat.

Iar imparatul, pe de o parte, maniindu-se si, pe de alta, rusinandu-se, a zis lui Vasilie: "Sa mergi tu intre dansii sa faci dreptate, dar asa sa judeci, ca sa nu judeci cu partinire poporului de-o credinta cu tine." Iar Sfantul a raspuns: "De voi judeca cu nedreptate, apoi si pe mine la surghiun sa ma trimiti si pe cei de o credinta cu mine sa-i izgonesti si Biserica sa o dai arienilor." Si, luand Sfantul scrisoarea de la imparat, s-a intors la Niceea. Si chemand pe arieni, le-a zis lor: "Iata, imparatul mi-a dat mie putere ca sa fac judecata intre voi si intre dreptcredinciosi pentru biserica pe care ati luat-o cu sila." Iar ei au raspuns lui: "Deci judeca, dar dupa judecata imparatului." Iar Sfantul a zis: "Sa mergeti, si voi arienii si voi dreptcredinciosilor, si sa inchideti biserica si, incuindu-o, sa o pecetluiti cu pecetile, voi cu ale voastre si acestia cu ale lor, si sa puneti de amandoua partile pazitori. Si mergand mai intai voi, arienii, sa va rugati trei zile si trei nopti si, dupa aceasta, sa va apropiati de biserica. Si de se vor deschide singure, cu rugaciunile voastre, usile bisericii, apoi sa fie a voastra biserica in veci. Iar de nu, ne vom ruga noi o noapte si vom merge cu litie, cantand, la biserica si de se vor deschide noua, sa o avem pe ea in veci. Iar de nu se vor deschide nici noua, apoi, iarasi, a voastra sa fie biserica." Si placut a fost cuvantul acesta inaintea arienilor. Iar dreptcredinciosii se mahneau asupra Sfantului, zicand ca nu dupa dreptate, ci dupa frica imparatului a facut judecata. Si, luandu-se multe masuri de paza de catre amandoua partile, Sfanta Biserica strajuita a fost cu tot dinadinsul, pecetluita si intarita. Si rugandu-se arienii trei zile si trei nopti si de Biserica apropiindu-se, nu s-a facut nici un semn. Si se rugau de dimineata pana la al saselea ceas, strigand: "Doamne miluieste" si nu s-au deschis usile Bisericii si s-au dus fara dar si rusinati.

Atunci, marele Vasilie, adunand pe toti dreptcredinciosii, cu femeile cu copiii, au iesit din cetate la biserica Sfantului Mucenic Diomid, facand, acolo priveghere de toata noaptea, apoi au mers dimineata cu totii la cea soborniceasca biserica pecetluita, cantand: "Sfinte Dumnezeuule, Sfinte Tare, Sfinte fara de moarte, miluieste-ne pe noi." Apoi, stand inaintea usii bisericii a zis catre popor: Ridicati mainile voastre si strigati cu dinadinsul "Doamne miluieste." Si aceasta facandu-se, a poruncit Sfantul ca sa faca tacere si, apropiindu-se de usa, a insemnat-o cu semnul crucii de trei ori si a zis: "Bine este cuvantat Dumnezeuul crestinilor, totdeauna, acum si pururea si in vecii vecilor." Si, glasuind tot poporul "Amin!", indata s-a facut cutremur si au inceput a se sfarama zavoarele, au cazut intariturile s-au dezlegat pecetile si s-a deschis usa, ca de un vant si furtuna mare, si s-a lovit usa de zis. Iar dumnezeiescul Vasilie a inceput a canta: "Ridicati portile voastre, ridicati-va portile cele vesnice si va intra Imparatul Slavei."

Si, intrand Vasilie in biserica, cu toata multimea dreptcredinciosilor, si, savarsind dumnezeiasca slujba, a slobozit pe popor cu veselie. Iar multimea fara de numar de arieni, vazand acea minune, s-a lepadat de credinta lor cea rea si la cei dreptcredinciosi s-au adaugat. Si, afland si imparatul, de o judecata dreapta ca aceasta a lui Vasilie, si de minunea aceea preaslavita, s-a mirat foarte si a defaimat uraciunea relei credinte ariene, inasa, orbindu-se de rautate, nu s-a intors la credinta cea dreapta si a pierit rau dupa aceea. Ca, biruit si ranit fiind el la razboi, in partile Traciei, a fugit si s-a ascuns intr-o sura de paie. Iar urmaritorii lui, inconjurand sura cu foc, au aprins-o si, acolo, imparatul arzand, si-a dat sfarsitul. Si a fost moartea aceasta a imparatului, dupa moartea Sfantului Vasilie, dar in acelasi an, intru care Sfantul s-a mutat catre Domnul.

<http://www.sfantulvasilecelmare.info/minune.php>